

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

מהו הסדר טיעון במשפט צבאי?

הסדר טיעון או עסקת טיעון בהליך פלילי היא דבר מקובל בבתי המשפט, לרבות בבתי הדין הצבאיים. בהסדר טיעון הליכי המשפט מתקצרים והנאשם זוכה לעונש קל יותר. האם לחייל העומד בפני משפט צבאי כדאי להגיע להסדר טיעון עם הפרקליטות הצבאית? עו"ד אסף דוק מסביר.

מהו הסדר טיעון?

במידה וישנן מידה מספקת של ראיות אשר מוכיחות את ביצוע העבירה המיוחסת לחשוד בנוסף לאינטרס הציבורי במעשיו, יוגש כנגדו כתב אישום. בכדי לקצר הליכי משפט, ולהרוויח כסף, זמן ולהפחית את הסיכון בו עשוי הנאשם להפסיד במשפט, לעיתים נהוג להגיע להסדר טיעון בין התביעה ובין הנאשם, הסדר אשר קיים גם במסגרת בתי הדין הצבאיים.

בהסדר זה הנאשם מודה בכתב האישום תמורה לכך שהתביעה תוותר על חלק מהסעיפים בכתב האישום ו/או תתקן את כתב האישום ו/או תמיר לאישום קל יותר. בהסדר טיעון, הן הנאשם והן התביעה יוצאים מרווחים - התביעה תחסוך זמן יקר, כוח אדם ועדות בבית-המשפט של עדי תביעה. הנאשם ירוויח עונש קל יותר וימנע את הסיכון שללא ההסדר עשוי יהיה לקבל עונש כבד יותר במהלך המשפט.

הסדר טיעון במשפט המתנהל בבית דין צבאי

בתי הדין הצבאיים אינם מחויבים להסדר טיעון ואין חייבים לספק הסבר לנאשם על כך. יחד עם זאת, על בית המשפט הצבאי לכבד את החלטת הצדדים אשר רוצים שגזר דין ייפסק לפי המוצע בהסדר הטיעון. כלל זה יחרוג במחקרים נדירים בהם בין הדין הצבאי סבור כי הסדר הטיעון לוקה בפגם מהותי ואין הוא תואם למטרות הענישה או לדרישות הצדק.

בנוסף, במידה ונודע מידע חדש לתביעה, רשאית היא לחזור בה או במקרים נדירים אחרים שבהם האינטרס הציבורי דורש זאת. נשאלת השאלה - האם הנאשם יכול לחזור מהסכמתו? התשובה לכך תלויה האם הודה הוא באשמה. במידה ולא הודה באשמה הנאשם יכול לחזור מהסכמתו וההליך הפלילי נגדו ימשיך היכן שפסק.

האם ישנם מצבים בהם בית הדין הצבאי מחמיר עם הנאשם וסוטה מההסדר?

ישנם מקרים חריגים בהם בית הדין הצבאי סוטה מעסקת הטיעון ואף מחמיר עם הנאשם. במידה ומצב מעין זה מתרחש, הנאשם רשאי להגיש ערעור לבית הדין הצבאי לערעורים. במקרה זה, נדרשת התביעה הצבאית לבחון לקראת הערעור את עמדתה ואין היא חייבת להגן על עסקת הטיעון. מכיוון שעקרון ההגנות כלפי הנאשם וכלפי האינטרס בקיומם של הסדרי הטיעון, הוא עקרון עליו התביעה מחויבת, במקרים נדירים בהם הסדר הטיעון לא עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי - התביעה תגן על עסקת הטיעון בבית הדין הצבאי לערעורים.

האם כדאי להגיע להסדר טיעון עם הפרקליטות הצבאית?

כדי לענות על שאלה זו יש לבחון לעומק את המקרה. ככלל, ישנם מקרים בהם הסדר טיעון הוא המתאים ביותר ומנגד ישנם מקרים בהם כדאי להילחם על החפות. כאשר ישנו חשש להרשעה כדאי לנסות להגיע להסדר טיעון ובמידה והנאשם מאמין בחפותו תוך הערכתה של ההגנה כי הסיכויים להרשעה הם נמוכים כדאי להילחם במטרה להגיע לזיכוי. בכדי לענות על שאלה זו באופן מדויק

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

כדאי להיוועץ עם עורך דין צבאי. עורך-דין צבאי אשר בקיא בדינים יכול לאמוד את היתרונות והחסרונות של כל אחת מן האופציות.